

роби, а швидше про перегляд стратегічних цілей та методів економічних реформ.

Таким чином, розгляд вищевказаних причин дозволяє стверджувати, що те, наскільки ефективно або неефективно корпоративне управління, можна судити, лише розглянувши різні аспекти діяльності того або іншого акціонерного товариства, взявши до уваги дію цілої низки чинників. Очевидно, що питання про те, які саме чинники можуть і повинні бути включені до розгляду при вивченні стану корпоративного управління – потребує окремого дослідження.

Список використаних джерел

1. Цьома О. С. Особливості становлення системи корпоративного управління в Україні Наукові праці. 2005. Вип. 7, ч.2. С. 467–472.

2. Тихонравов А. В. Корпоративное управление деятельностью акционерных обществ. *Ефективність економіки промисловості і її вплив на транспорт*. 2002. № 565. – С. 203–205.

3. Гудова О. Ю. Корпоративне управління як основний засіб впливу на діяльність господарського товариства. *Актуальні проблеми корпоративного управління в Україні*. 2003. № 26. С. 14–17.

Новіченко Л. С.,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування,

Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ В АНАЛІЗІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Використання моделювання як методу наукового пізнання і вирішення прикладних завдань в сфері економічного аналізу забезпечує дослідження економічних явищ та процесів підприємства на основі побудови різних моделей. Побудова моделі того чи іншого економічного явища дозволяє здійснити спрощене його відображення у вигляді схеми, графіка або діаграми.

Моделі в економічному аналізі дозволяють відобразити конкретні проблемні питання з використанням певних припущень, що базуються на досвіді та знаннях аналітика, тим самим, забезпечують полегшення розуміння та сприйняття того чи іншого економічного явища.

«Модель – це умовний об’єкт дослідження, тобто матеріальне чи образне відображення реального об’єкта, процесу його функціонування в конкретному середовищі.

Отже, метод моделювання – це конструювання моделі на основі попереднього вивчення об'єкта, визначення його найбільш суттєвих характеристик, експериментальний і теоретичний аналіз створеної моделі, а також необхідне коригування на підставі одержаної інформації» [2, с. 23].

Моделювання при проведенні аналітичних досліджень дозволяє вивчати господарську діяльність підприємства через призму побудованих моделей, використання яких забезпечує детальне обґрунтування економічних взаємозв'язків та відносин, які здійснюються в процесі діяльності підприємства.

«Побудова моделі включає чотири етапи: 1) формування системи економічних показників об'єкта моделювання; 2) дослідження діяльності підприємства; 3) формування знань про об'єкт. Знання про модель мають бути скорегованими з урахуванням тих властивостей діяльності об'єкта дослідження. 4) практична перевірка одержаних за допомогою моделей знань та використання їх для побудови об'єкта з метою управління» [1, с. 37].

В аналізі господарської діяльності підприємства прийом моделювання часто застосовується при проведенні факторного аналізу. Побудова факторних моделей (адитивних, мультиплікативних, кратні, комбіновані) забезпечує встановлення взаємозв'язку між узагальнюючими результативними показниками діяльності підприємства і зовнішніми факторами, що обумовлюють певні їх значення. Залежно від обраного типу факторної моделі використовуються різні способи вимірювання впливу факторів на результативний показник.

При побудові моделі розвитку суб'єкта господарювання необхідно виконати наступні етапи:

- 1) визначення показника, який характеризуватиме зростання обсягів виробництва або будь якого іншого бізнес-процесу підприємства;
- 2) здійснення систематизації факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, що впливають на досліджувані результативні показники;
- 3) проведення класифікації факторів внутрішнього і зовнішнього середовища для їх групування за ступенем впливу на результативний показник;
- 4) встановлення форми залежності між факторами і результативними показниками;
- 5) побудова моделі з урахуванням встановлених залежностей та взаємозв'язків;
- 6) оцінка моделі та її уточнення з урахуванням встановлених факторів;
- 7) апробація розробленої моделі в ході здійснення аналітичних досліджень.

Використання методу моделювання в аналітичній діяльності дозволяє побудувати економічну модель підприємства. Побудова економічної моделі підприємства передбачає побудову діаграми причинно-наслідкових зв'язків між бізнес-процесами підприємства, виокремлення рівнів моделі та формування моделей інформаційних потоків підприємства.

Використання зазначеної моделі в процесі проведення економічного аналізу дозволяє сформулювати чітке уявлення джерел отримання інформації про різні показники діяльності підприємства, взаємозв'язки між різними структурними підрозділами та бізнес-процесами, виконання яких вони забезпечують.

Застосування моделювання в аналізі господарської діяльності також є передумовою для розвитку та застосування методів економіко-математичного моделювання. Застосування математичних моделей та методів дозволяє провести більш глибокі аналітичні дослідження внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на формування підсумкових результативних показників діяльності підприємства.

Саме завдяки розширеному застосуванню економіко-математичного моделювання можна ставити та вирішувати завдання в частині обґрунтування та розрахунку додаткових резервів підвищення показників ефективності діяльності підприємства.

Моделювання при проведенні аналізу показників процесу виробництва дозволяє детально проаналізувати поведінку показників виробничої програми в умовах нестабільного розвитку економіки, негативного впливу ризиків внутрішнього та зовнішнього економічного середовища. Використання рядів динаміки та визначення взаємозв'язків на основі побудови параметричних графіків дозволяє використовувати економетричне моделювання та аналітичні можливості математики.

Список використаних джерел

1. Базась М. Ф., Старовойт В. А., Скорина В. Є. Моделювання економічних процесів та прийняття управлінських рішень. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2006. № 3(6). С. 33-39.
2. Економічний аналіз і моделювання господарської діяльності підприємства: навчальний посібник / М. В. Румянцев, Н. В. Касьянова, Д. В. Солюха, О. О. Тарасова. Донецьк: ДонНТУ, 2013. 296 с.